

РЕШЕНИЕ

№ 7917

гр. София, 21.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 18 състав, в публично заседание на 23.11.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Златка Илиева

при участието на секретаря Илияна Янева и при участието на прокурора Мария Малинова, като разгледа дело номер **7234** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) и чл. 87 във вр. с чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Производството е образувано по жалба на В. С. Г., гражданка на Б., [дата на раждане], ЛНЧ: [ЕГН], с адрес: [населено място], обл. В., площад „Съединение“ № 1, ет. 1, ап. Б1-1, срещу Решение № 8007 от 27.06.2022 г. на Заместник – председател на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет на Република България /ДАБ при МС/, с което на чужденката е отказан статут на бежанец и хуманитарен статут.

С жалбата се иска отмяна на решението, като незаконосъобразно, постановено в нарушение на материалния закон и в противоречие с административно-производствените правила. Подробни съображения в тази насока са релевирани в депозираната жалба.

В съдебно заседание жалбоподателката, редовно уведомена, се явява лично, представя писмени доказателства – извадки от информационни източници. По същество иска от съда да отмени оспорения административен акт.

Ответникът – Заместник-председателят на Държавната агенция за бежанците при МС, в с.з. се представлява от юрисконсулт Н., който оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена като неоснователна, а решението да бъде потвърдено като правилно

и законосъобразно.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, се представлява от прокурор М., която излага доводи за неоснователност на жалбата.

Административен съд - София град, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и се запозна с приетите по делото писмени доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е образувано с молба вх. № РД 09-1453 от 09.09.2021 г., подадена от жалбоподателката В. С. Г., гражданка на Б., [дата на раждане] в [населено място], Б., народност: беларускиня, семейно положение – разведена, религиозна принадлежност: християнка-православна, ЛНЧ: [ЕГН]. Личните и данни са установени въз основа на подписана от нея декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, като освен това същата е представила и беларуски национален паспорт. В полза на производството е представено копие на протокол от милицията в [населено място], Б. и диск с видеоматериал.

Чужденката е получила копие от Указания за правата и задълженията на чужденците, подали молба за закрила в Република България, включваща пояснения относно производството за предоставяне на международна закрила; относно последваща молба за международна закрила; относно връчване на решенията в превод на руски език, който владее, в потвърждение на което на последната страница на екземпляра им на български език се е подписала лично. Съставена е Евродак дактилоскопна карта с референтен номер: BR112C2109090003 (л.79).

С писмо с рег. № М-13059/22.10.2021 г. на Директора на Специализирана дирекция „М“ – ДАНС, съгласно чл. 41, ал. 1, т. 1 от ЗДАНС е изразено становище, че специализираният орган не възразява да бъде предоставена закрила на лицето, регистрирано в РПЦ – С. към ДАБ при МС с вх. № РД 09-1453 от 09.09.2021 г., като В. С. Г.. Писмото от ДАНС е получено след провеждане на първото интервю с молителката, видно от поставения върху същото входящ номер на ДАБ при МС на Република България (л.66).

В хода на административното производство с молителката са проведени две интервюта, обективирани в Протокол с рег. № УП20658/16.09.2021 г. и Протокол с рег. № УП20658/09.12.2021 г. От проведените интервюта е установено, че молителката е напуснала Б. легално на 15.06.2021 г. с полет до [населено място], Република Турция, след което с автобус отново легално е влязла на територията на Република България. В хода на интервютата е заявила, че имала издадена българска мултивиза за срок от три години, въз основа на закупено от нея жилище в [населено място], В.. Заявява, че в България е била три или четири пъти по шенгенска виза, по спомен издадена от Л. през 2017 г., 2018 г. и 2019 г.

Молбата за закрила на чужденката е мотивирана с политически проблеми. В. С. Г. заявява, че е работила като преводач по различни проекти в американското посолство, а също така е участвала в инициативен комитет за подкрепа на В. Б., който се е

кандидатирал за президент на Б.. Допълва, че в Б. като преводач е работила за различни неправителствени организации, и когато дошла в Република България, разбрала, че голяма част от тези организации са били закрити. В Б. има регистрирана фирма за превод от и на английски език, която е работеща, и тя плаща ежегодно данъците за това. Заявява, че е сама и преподава уроци по английски език на беларуски студенти. Дължимите данъци заплаща по електронен път, а студентите и превеждат парични суми в банковата и сметка.

Посочва, че в Б. е участвала в протестни митинги, като на 03.09.2020 г. организираща протестен митинг пред руското посолство, на който отишла само тя и нейният син. Допълва, че в този ден в Б. е пристигнал руският министър-председател, и това била причината тя да излезе на протест пред руското посолство. Издигнала плакат с надпис: „Русия и Б. са приятели, най-добрата помощ е да не подкрепят диктатора“. С този плакат, молителката седяла пред посолството около двадесет минути, като през това време тя била помолена от дежурния офицер пред руското посолство да премине на отсрещния тротоар, за да не седи близко до сградата на руската дипломатическа мисия. След като преминала на отсрещния тротоар, при нея приближил нов служител на милицията, който я попитал как е настроението и същевременно извършил проверка на личните и документи. В тази връзка чужденката заявява, че след проверката и станало скучно, поради което тя и нейният син започнали да си събират нещата, с цел да си тръгнат към дома. В този момент пристигнала кола, от която излезли цивилни милиционери и снимайки я с камера, те я вкарали в автомобила. В подкрепа на твърденията си молителката е представила видеозапис, направен от сина и, който продължил да снима по време на цялата полицейска акция. Според молителката, същата била задържана в милиционерския арест в продължение на три часа и половина, като и били повдигнати обвинения за организиране на протест без надлежното разрешение от съответните власти. По време на задържането си тя е посочила, че искала да се свърже с нейния адвокат, но такава възможност не и е била предоставена.

В хода на интервюто е заявила, че е била осъдена за това, че е организираща незаконен протест и наложената и присъда била да заплати глоба от 850 рубли. Твърди, че това било най-тежката санкция и сумата била два пъти повече от нейната пенсия. Чужденката с помощта на адвокат е обжалвала издадената и присъда пред всички възможни съдебни инстанции, но жалбите били отхвърлени. Накрая подала жалба и до градската прокуратура, но получила отговор, че няма основание да се преразгледа приключилото дело. Заявява, че банковите и сметки са били запорирани, и след като тя е отправила оплакване, получила обяснение, че е допусната грешка, за което била изготвена разплащателна схема, която включвала удръжки в размер на 20 % от нейните месечни доходи. В хода на първото и проведено интервю е заявила, че преди да напусне страната си по произход е отишла в милицията, за да изясни нейният статус във връзка с наложена и глоба за незаконна самостоятелна демонстрация. Платила дължимата глоба и властите и дали разрешение да замине.

Чужденката заявява, че е напуснала Б. с цел почивка в Република България, но след пристигането си разбрала, че много от неправителствените организации, с които е работила са били закрити, освен това нейни познати били арестувани от властта, а и

същевременно тя получавала предупреждения от свои познати да не се завръща в Б., защото за нея било опасно. Опасенията на молителката от потенциално нейно арестуване при завръщането и в страната по произход изхождат от това, че тя е положила подписи в списъци, с които е иницирано издигането на опозиционен кандидат за президент на Б.. Посочва, че освен поставения и подпис във въпросните списъци, тя е събирала подписи от други граждани за издигането на въпросния кандидат. Допълва, че особено много се издирвали хора, които преподавали полски и английски език, поради това, че президентът Л. смятал, че протестите били организирани от чужди агенти. Заявява, че в Б. е започнал процес на потискане на белоруската култура и идентичност, тъй като президентът на Б., започнал опити за интегриране на страната към Русия.

Чужденката твърди, че всичко, което било свързано с белоруската култура, било подложено на тормоз. Допълва, че докато е живеела в Б. е участвала в много проекти за развитието на белоруската култура, но същевременно заявява, че не е имала проблеми в тази насока, но не е знаела за в бъдеще дали нямало да има. Излага доводи, че не е член на политическа партия или организация на политическа основа.

В хода на административното производство са приети и обсъдени в решението на Заместник-председателя на ДАБ при МС: Справка вх. № 01-170/03.05.2022 г. относно актуална ли е информацията, отразена в Справка № МД-32/20.01.2022 г. и Справка вх. № МД-32/20.01.2022 г. относно Б.: 1. Общо икономическо положение в страната. Актуална политическа и икономическа обстановка и 2. Преследвани ли са от официалните власти поддръжници и симпатизанти на кандидата за президент В. Б. /л.24-32/, копие на протокол, издаден от милицията в [населено място], Б. и диск с видеоматериал.

Със Становище Рег. № УП20658/06.01.2022 г. на главен експерт в РПЦ – С., е предложено на Заместник-председателя на ДАБ при МС да откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на В. С. Г..

Въз основа на фактите и доказателствата, и при съобразяване на приложимите материалноправни разпоредби на ЗУБ е постановено обжалваното решение, с което е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут по смисъла на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, поради липса на материалноправни основания. Решаващият орган е приел, че мотивите, обуславящи желанието на кандидатката да получи статут не попада в предметния обхват на ЗУБ. Решаващият орган е приел, че общата обстановка в Б. сама по себе си не дава основание за страх от преследване по смисъла на причините, изброени в чл. 8, ал. 1 на ЗУБ. Според административния орган, не са налице обосновани твърдения за осъществено спрямо нея преследване от страна на държавата, от партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия, или от недържавни субекти, включително и международни организации, като същите не могат да предоставят закрила срещу преследване. Изложените мотиви и факти по време на интервюто също не представляват основания за получаване на статут на бежанец. Причините за напускане на страната по произход са от личен характер, спрямо заявителката няма осъществено преследване, нито съществува риск от бъдещо такова. В хода на административното производство,

административният орган не е установил факти, които да обуславят необходимостта от предоставяне на бежански статут на жалбоподателката. От анализа на фактическите обстоятелства, както и от изявленията на чужденката по време на проведените интервюта налага извода, че в конкретния случай не става въпрос за лице, нуждаещо се от международна закрила, а за мигрант.

Решаващият орган е приел, че не са налице и предпоставките за представяне на хуманитарен статут, тъй като жалбоподателката не е била принудена да напусне Б. поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, нито като изтезание, нечовешко или унижително отнасяне. Административният орган е приел, че в случая спрямо нея не е налице заплаха, поради наличие на ситуация на безогледно насилие в държавата и по произход. Приел е, че посочените лични мотиви на жалбоподателката не могат да бъдат оценени като хуманитарни с оглед предоставяне на статут по чл. 9, ал. 1 от ЗУБ.

В обжалваното решение е обсъдена подробно приложените справки за актуалната обстановка в Б., включително и Справка вх. № 01-170/03.05.2022 г. относно актуална ли е информацията, отразена в Справка № МД-32/20.01.2022 г., както и е съобразено тълкувателно решение на Съда на европейските общности от 17.02.2009 г. относно тълкуване на чл. 15, б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО.

При така установеното от фактическа страна, съдът стигна до следните правни изводи:

По допустимостта на жалбата:

Жалбата е подадена от надлежна страна, която е адресат на оспорения административен акт, с право и интерес от оспорването, в срока по чл. 87 от ЗУБ, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

При извършената служебна проверка на законосъобразността на оспореното решение (чл. 168, ал. 1 от АПК), на основанията, посочени в чл. 146 АПК, съдът намира, че решението е издадено от компетентен орган по смисъла на ЗУБ. От страна на административния орган е представена Заповед № 03-15/03.05.2022 г., с която Председателят на ДАБ при МС делегира на Д. К. – Заместник-председател на ДАБ при МС, правомощията си по чл. 48, ал. 1, т. 1 от ЗУБ, с изключение на правомощието да отнема международна закрила и по чл. 48, ал. 1, т. 3 и т. 4 от ЗУБ (л.14).

При издаването на акта е спазена предвидената в закона писмена форма, не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и на материалния закон. В процедурата не са нарушени чл. 75, ал. 2, изр. 1 от ЗУБ, както и материалноправната разпоредба на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ /л.21/.

Наред с това, самите интервюта са протекли при стриктно спазване на процедурите, регламентирани в закона и приложимата европейска директива – проведени са лични интервюта с молителката, в присъствие на преводач от руски

език.

В хода на производството не са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила по чл. 35 и 36 от АПК, предвид следното:

1. Проведени са интервюта с жалбоподателката, в рамките на които са събрани доказателства за нейната бежанска история, приобщени са справки за актуалната обстановка в страната по произход, обсъдено е представеното от същата доказателство - копие на протокол от милицията в [населено място], Б. и диск с видеоматериал.
2. Органът е обсъдил изложените факти, заявени във връзка с подадената молба от жалбоподателката за международна закрила.
3. Съдът съобрази и връчените в рамките на производството Указания за процедурата, която ще се следва, за правата и задълженията на чужденците, подали молба за статут в Република България. Указанията са общи за всички производства, съдържат и част, посветена на производството за предоставяне на статут, в това число за задължението на кандидата за статут да представи доказателства, като и за хода, ролята на личното интервю и възможността по време на провеждането му да обоснове молбата си за закрила, да оказва съдействие на длъжностните лица. Удостоверено е, че посочените указания са връчени на жалбоподателката, в това число чрез преводач.
4. В рамките на процедурата жалбоподателката е била изслушана, зададени са и уточняващи въпроси, имала е възможност да сочи и представя доказателства в подкрепа на твърденията си, в резултат на това е заявила желанието си да "получи съдействие от българските власти, за да остане на територията на Република България". Видно от съдържанието на протоколите за проведените интервюта, на жалбоподателката са зададени въпроси, които са позволявали да поправи грешка или да изтъкне факти, свързани с личното и положение и относими към искането и за закрила.
5. Твърденията, изложени в жалбата за допуснати нарушения на процесуалните правила, поради необсъждане на доказателствата за страната по произход и формирането на неблагоприятни изводи за жалбоподателката, са неоснователни. На първо място в мотивите на решението са обсъдени в достатъчна степен данните за обстановката в Б., в това число от сигурни източници и конкретно тези, на които е извършено позоваване в справките на Дирекцията към ДАБ, част от тези източници на информация са обсъдени и в цитираните решения на Съда по правата на човека. Освен това в хода на съдебното производство е представена справка с вх. № МД-635/10.10.2022 г. във връзка с направените от жалбоподателката възражения относно това, че не е обсъдена актуалната обстановка в държавата по произход - Б..

Обсъдени са всички изложени от жалбоподателката факти, извършена е преценка на тяхната достоверност. Формираните изводи са въпрос на правилна преценка на доказателствата и относими към материалната законосъобразност на решението.

По законосъобразността на преценката на органа на молбата за закрила по същество, в това число твърденията на жалбоподателката и на информацията за страната и по произход, съдът намира следното:

На първо място, органът е приел, че жалбоподателката е доказала своята

самоличност, чрез представения от нея документ за самоличност /паспорт/ и подписана от нея Декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. На второ място, органът е приел, че твърденията на жалбоподателката разгледани по същество са неотнормими и от тук са неприложими към предвидените основания по чл. 8, ал. 1 и чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ. За предоставянето на хуманитарен статут на основание чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ не следва да бъде предоставен предвид, че В. С. Г. не е била принудена да напусне страната си по произход – същата не е била арестувана и осъждана, за същата не е съществувал риск от тежко посегателство като изтезание или нечовешко или унижително отношение. Единствено спрямо същата е наложена административно наказателна санкция – глоба, която тя е платила и е получила разрешение да пътува извън страната си по произход, факт, който тя потвърждава в проведените с нея интервюта. Напротив, молителката е има възможността да живее в държавата си по произход, където състоянието на сигурността е относително стабилно, освен това тя самата развива вид търговска дейност – има действаща фирма за преводи, дори самата заявява, че заплаща дължимите данъци в държавата си по произход.

Вярно е, че от страна на молителката в хода на проведеното интервю са наведени оплаквания и опасения, че с оглед участието в инициативния комитет по издигането на В. Б. за президент на Б. при евентуалното и завръщане в Б. ще бъде подложена на преследване и дори арестувана, но от нейна страна не са представени безспорни доказателства в тази насока. Единственият проблем, както се установи е наложената и глоба за осъществяване на самостоятелен протест пред руското посолство, поради това, че не е имала разрешение за извършване на такава дейност. Правилно административният орган е приел, че действията на белоруските власти в тази връзка не могат да бъдат определени като политическо преследване, напротив същите по своята същност представляват действия срещу неразрешени дейности, които подлежат на санкция чрез глоба. От друга страна молителката е оспорила наложената и глоба по съдебен ред и както самата тя е заявила глобата е била потвърдена от всички съдебни инстанции. В тази връзка, правилен е изводът на административният орган, че санкционирането на нерегламентирани протести не е изолирано явление само за Б., но и в други демократични държави, предвид че това е нормална законова практика.

Административният орган освен това, е обсъдил протокола, съставен по време на нейното задържане в полицията, и е установил, че в действията на молителката няма състав на престъпление. Видно от протокола е, че жалбоподателката умишлено е извършила нарушение на чл. 10 от Закона на Б. „За масовите мероприятия в Република Б.“. От административната преписка безспорно се установява, че спрямо търсещата закрила не са повдигнати никакви обвинения, които да се базират на политическо преследване. Такива не са представени от нея нито в хода на съдебното, нито в хода на административното производство. Единствената законова пречка за напускане на страната по произход за молителката, както и тя самата потвърждава е била свързана с плащане на наложената и глоба, респективно след заплащане на същата, на жалбоподателката е било разрешено да пътува извън Б..

Нито от представените в хода на съдебното производство разпечатки от различни информационни източници, нито от представеното в административното производство се доказват опасенията и от преследване в държавата и по произход при нейното завръщане, поради участието и в набиране на подписи и полагането на неин в списъците за издигане на В. Б. за президент и от сътрудничеството и с различни неправителствени организации, впоследствие закрити. Безспорно се

установява, че чужденката не е била задържана, нито са и повдигани обвинения в извършване на опозиционна дейност в Б.. Жалбоподателката е напуснала доброволно страната си по произход, за да дойде в Република България и да почива, тъй като има собствено закупено жилище в [населено място]. В тази връзка, правилни са изводите на административния орган, че при напускане страната си по произход, същата не е чувствала опасност за живота си, за да предприеме по-ранни действия да напусне Б.. Друг съществен момент е и фактът, че след задържането и от полицейските власти за организираните от нея самостоятелни протести на 03.09.2020 г., същите са били наясно с извършваната от нея дейност и въпреки това след налагане на глобата и тя не е търсена от властите повече от девет месеца. Липсват и не се представиха доказателства, че същата в лично качество е набираща подписи за В. Б., както и че личният и подпис стои в горесцитираните списъци. Недоказани остават и твърденията и, че преводачите от полски и английски език се възприемат от Л. като чужди агенти, организиращи протести в Б..

Отделно молителката продължава да извършва търговска дейност с регистрираната си в Б. фирма за извършване на преводи, като в България провежда преподаване на английски език онлайн на различни хора от Б.. Заявява изрично, че не е възприемана като противник на официалната власт в държавата си по произход, предвид липсата на заповед за арестуване на банковите сметки, както и че нейната фирма не е закрыта от властите. Съгласно изложеното по времето на интервюта, молителката е работила като преводач в американското посолство в Б. и не са налице доказателства официалната власт в Б. да я е възприемала като чужд агент или член на опозицията. Представеното в хода на съдебното производство писмо в превод от Б. Л., която твърди, че е работила в американското посолство за периода от м. Октомври 2017 г. до м. Юни 2020 г., като служител по връзки с обществеността, че познава молителката от там, както и че спрямо нея съществува значителна опасност, ако се завърне в Б., съдът счита, че доказва по безспорен начин наличие на реална опасност. Освен това възниква въпросът, защо молителката не е представила това писмо още в хода на административното производство.

Относно твърденията за арестуване на нейни близки приятели, правилно административният орган е приел, че не доказват нищо относно бежанската история на чужденката. Правилни са изводите, че не са достоверни твърденията на молителката, че управлението на Л. потиска публичното изразяване на националната идентичност, респективно, че тя може да има проблеми, поради това, че е работила за различни проекти за опазване на културното наследство. Видно от протоколите от проведените интервюта е, че същата не е имала проблеми във връзка с дейността си по тези проекти.

Съдът намира, че събраните в съдебното производство доказателства, включително данните от проведеното интервю, при приложение на глава II, § 62 от Наръчника по процедури и критерии за определяне статут на бежанец, издаден от службата на Върховния комисариат на ООН за бежанците, сочат на извод, че жалбоподателя е мигрант (лице, което по причини, различни от изброените в определението за бежанец, дадено в Женевската конвенция от 1951 г. и Протокола от 1967г., доброволно напуска страната си, за да се засели другаде), а не лице, търсещо закрила поради обстоятелствата по чл. 8, ал. 1 ЗУБ. От анализа на фактическите обстоятелства по делото, както и от изявленията, респективно действията на жалбоподателката в хода на административното производство, противоречивата и бежанска история, следва извод, че действителният мотив на жалбоподателката за

напускане на страната и по произход е свързан единствено с това да се установи в държава с по-висок стандарт на живот и по конкретно държава в 3. Европа. Поради това, законосъобразно е прието от административния орган, че спрямо В. С. Г. не са налице предпоставките, предвидени в чл. 8 от ЗУБ относно предоставяне на статут на бежанец в Република България. Правилни са изводите на административния орган, че изложеното от молителката не съдържа информация за осъществено спрямо нея преследване по смисъла на чл. 8, ал. 4 от ЗУБ и риск от бъдещо такова. Дискриминационни и други неблагоприятни мерки, водещи до риск от преследване също не са установени нито в хода на административното, нито в хода на съдебното производство.

Съдът счита, че не са налице предпоставките за предоставяне и на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Съгласно чл. 9 от ЗУБ, *такъв статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си на произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, тежки заплахи срещу живота или личността му, като гражданско лице, поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт.* В случая не е налице никоя от тези хипотези на цитираната правна норма. При разглеждането на този въпрос, Съдът съобрази Решение на СЕС от 17 февруари 2009 г. по дело C-465/2007 г., както и тълкуването на дефинираното понятие за „посегателство“ в чл. 15, буква в) от Директива 2004/83/ЕО относно минимални стандарти за условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила като изразяващо се в *„тежки и лични заплахи срещу живота или личността“ на молителя*, обхващащо една по - обща опасност от посегателство като се имат предвид в по-широк план „заплахи срещу живота или личността“ на цивилно лице, а не определено насилие. Освен това, тези заплахи са присъщи на обща ситуация на *„въоръжен вътрешен или международен конфликт“*, какъвто в случая не се установи.

Съгласно посоченото решение на СЕС, чл. 15, буква в) от Директивата във вр. с чл. 2, буква д) от същата директива трябва да се тълкува в смисъл, че: съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. В случая не съществуват такива сериозни и потвърдени основания. Следователно това не доказва по безспорен начин наличието на предпоставките по чл. 9 от ЗУБ.

В нормата на чл. 75, ал. 2, изр. 1 от ЗУБ е предвидено, че при произнасяне по молбата за статут се преценяват всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с трети държави. Това

изискване е изпълнено, тъй като административният орган е извършил преценка на всички факти и обстоятелства, свързани с държавата по произход на лицето, търсещо закрила, конкретно предоставяне на хуманитарен статут.

Съгласно общото правило на чл. 35 от АПК, решението е издадено при изясняване на обстоятелствата от фактическа страна. Датата, към която следва да се преценява ситуацията в държавата на произход по отношение наличието на обстоятелствата по чл. 9, ал. 1 ЗУБ е датата, когато Съдът се произнася по случая. В тази връзка, Съдът изиска актуална справка за ситуацията в Б., която съобрази при постановяване на настоящето съдебно решение, както и настъпилите по-късно събития на територията на страната по произход. От страна на жалбоподателката в производството се представиха извадки от различни информационни източници, включително и различна кореспонденция от служители от американското посолство в Б. във връзка с положението в Б., не удостоверяват наличие на предпоставките по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ.

В тази връзка следва да се има предвид следното: Информацията за държавата по произход на лицето следва да отговаря на определени изисквания - съображения 39 и 40 от Преамбюла и чл. 10, ал. 3, буква б) от Процедурната директива. Изисква се да е набавена точна и актуализирана информация от различни източници, изброени неизчерпателно - ЕСПОУ и ВКБООН, както и съответните международни организации за защита на правата на човека, информацията да бъде за общата обстановка в страната на произход на кандидата, и при необходимост — в страните, през които кандидатът преминава транзитно. Прилагането от държавите членки на понятието за сигурни страни за всеки отделен случай или на списъци за такива страни, съгласно съображение 46 от Преамбюла на Процедурната директива, изисква *inter alia*, да бъдат съобразени насоките и оперативните наръчници, информацията относно страната на произход и дейностите, посочени в Регламент (ЕС) № 439/2010, включително методиката на ЕСПОУ във връзка с информацията относно страната на произход, както и съответните насоки на ВКБООН. В чл. 4 от Регламент (ЕС) № 439/2010 са регламентирани правомощията на ЕСПОУ, в това число и да изготвя методиката. Съгласно ал. 2 на последната разпоредба, анализът на информацията за държавите по произход не цели да се дават указания на държавите-членки относно удовлетворяването или отхвърлянето на молби за международна закрила.

Общи критерии за определянето на сигурни страни на произход се съдържат в чл. 36 от Процедурната директива, като за прилагането им държавите членки следва да определят условията и реда по националното си право.

Нормата на чл. 75, ал. 2 от ЗУБ, задължава изрично органа в рамките на производство по общия ред да се произнесе по всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му на произход или с трети държави. Поради това по националното право е предвидено задължение при преценка на молбата за закрила да бъде събрана и обсъдена актуална информация за страната на произход на молителя. По общото изискване на чл. 36 от АПК във вр. с принципите за истинност по чл. 7 и за служебното начало по чл. 9 от АПК, следва да бъдат взети предвид всички относими факти и обстоятелства. Без съмнение информацията за страната по произход и преценката ѝ, съставляват такива факти и обстоятелства, предвид задължението за спазването на принципа за забрана за обратно връщане по чл. 4, ал. 3 от ЗУБ, чл. 33 от Женевската конвенция от 1951 г., прогласен и в чл. 19, ал. 2 от Хартата за основните права на ЕС.

Националният законодател е предвидил прилагането на списъци за сигурни страни на произход в рамките на определения от Съвета на ЕС минимален списък за такива страни – чл. 96 от ЗУБ. Това правно положение е съответствало на чл. 29 от отменената Процедурна директива – Директива 2005/85, но тази разпоредба не е възпроизведена в действащата преработена Процедурна директива - 2013/32. С Решение от 06 май 2008 г. по дело C-133/06 на Съда на ЕС, са отменени чл. 29, § 1 и 2 и чл. 36, § 3 от Директива 2005/85/ЕО. Същевременно в Регламент (ЕС) № 439/2010 е предвидено само създаването на информация за държавите по произход, но не и процедура за изготвянето на общ списък за сигурни държави. По тези съображения, предвиденото по националното право прилагане на списък на сигурни страни на произход в рамките на установен минимален такъв за ЕС е неприложимо на формално основание към момента.

В чл. 98, ал.1 от ЗУБ е предвидена национална процедура за приемане на списъци на сигурни страни по произход – ежегодно с решение на Министерски съвет, но няма данни тази процедура да е проведена и да е изготвен такъв списък преди постановяването на оспореното по делото решение. В §1, точки от 7 до 9 от Допълнителните разпоредби на ЗУБ се съдържат легални определения на понятията „държава по произход“ и „сигурна държава по произход“.

В чл. 98, ал. 2 от ЗУБ се съдържат критерии за определянето на сигурни страни и източниците на информация. Според тази разпоредба, възможните източници на информация са от държавите - членки на Европейския съюз, ВКБООН, Съвета на Европа или други международни организации. От информацията за държавата по произход следва да се направи извод за степента, в която съответната държава, в случая Б., предлага защита срещу преследване, въз основа на критерии, посочени в същата разпоредба. Критериите са следните: въз основа на актовете, приети в тази област, и начина, по който се прилагат; начинът, по който се спазват правата и свободите, уредени в ЕКПЧОС, Международния пакт за граждански и политически права или Конвенцията против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание; начинът на прилагане на забраната за експулсиране или връщане по Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г. (принципът non refoulement, установен в чл. 33 от конвенцията) и на четвърто място - съществуването на система за ефективни санкции срещу нарушенията на тези права и свободи.

Посочените правила по националния закон съответстват на предвиденото по чл. 36, параграф 2 от Директива 2013/32 задължение за държавите членки да уредят в своето национално законодателство допълнителни норми, ред и условия за прилагането на понятието сигурна страна на произход. Съдът констатира, че именно законодателството, касаещо зачитането на основните човешки права – като правото на живот, на свобода и сигурност, наред с политическите права, ролята на парламента и правителството за спазването им, препоръки на ООН и други сигурни източници за спазването на правата, данни за нарушението на тези права, съставляват основно съдържание в справка на Дирекцията към ДАБ. Съдът констатира, че в контекста на критериите по чл. 98, ал. 2, т. 1-4 от ЗУБ, в мотивите на оспореното решение са направени изводи за степента, в която В. предлага защита срещу преследване и полага усилия за опазване на реда, сигурността и защита на правата на своите граждани. Методиката на ЕСПОУ касае достоверността на информацията за страните по произход, но не и преценката ѝ от гледна точка на

сигурността.

Видно от представената справка е, че държавата по произход на молителката е сравнително стабилна и не съществува риск за живота и здравето или опасност от насилие и посегателства за върнати в страната цивилни лица. През последните години икономиката на Б. е изправена пред поредица от външни и вътрешни шокове, свързани с пандемията от К. 19 и пакети икономически санкции, приети след оспорваните избори през 2020 г. и в отговор на участието на Б. във военната инвазия на Русия в У.. Докато ограничителните мерки от 2020 г. – 2021 г. имат ограничено отрицателно въздействие върху икономиката, разширените пакети от санкции от 2022 г. засягат износа на стоки, генерирайки загуба на до една трета от приходите за износ на стоки, което се равнява на около 18 процента от Б. за 2021 г. На шести юли е арестува опозиционният лидер В. Б. на 14 години затвор, като същият е глобен със 145 000 рубли, осъден да плати 46 милиона рубли обезщетение и му е наложена забрана да заема ръководни длъжности. Правозащитните организации са го нарекли политически затворник. Следователно макар в Б. да има проблеми със спазването на човешките права /видно от справката/ и овладяване на икономическата криза, държавата не е в състояние на вътрешен или международен конфликт. При установените от фактическа страна обстоятелства, свързани с бежанската история на лицето и ситуацията в Б. към настоящия момент, Съдът намира, че е правилен изводът на ответника, че липсват основания за предоставяне на хуманитарен статут.

Следва да се обърне внимание на жалбоподателката, че предвид легалното и влизане на територията на Република България за нея съществува законова възможност да уреди пребиваването си в Република България, но по реда на Закона за чужденците в Република България.

С оглед на тези констатации, жалбата се прецени от съда като неоснователна и като такава следва да бъде отхвърлена.

Предвид липсата на претенции за присъждане на разноски и по аргумент от чл. 81 от ГПК, този въпрос съдът не обсъжда.

Така мотивиран, Административен съд София – град, I-во отделение, 18-ти състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалба на В. С. Г., гражданка на Б., [дата на раждане] , ЛНЧ: [ЕГН], с адрес: [населено място], обл. В., площад „Съединение“ № 1, ет. 1, ап. Б1-1, срещу Решение № 8007 от 27.06.2022 г. на Заместник – председател на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет на Република България, с което на чужденката е отказан статут на бежанец и хуманитарен статут.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 дневен срок от съобщението му чрез Административен съд София – град пред Върховен административен съд на Република България.

СЪДИЯ:

